

RESTAURÁTORSKÝ ZÁMĚR

Vstupní schodiště do kostela Povýšení sv. Kříže

Děčín

2024

Data díla

Název:	VSTUPNÍ SCHODIŠTĚ DO KOSTELA POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE
Dobové určení:	1688 - 1691
Rozměry:	šířka 540 cm, hloubka 220 cm, výška 85 cm
Materiál:	trachyt
Umístění:	kostel Povýšení sv.kříže
Číslo památky v ÚSKP:	18815/5-4083
Vlastník památky:	Statutární město Děčín, Mírové náměstí 1175/5, 405 38 Děčín IV
Restaurátor:	MgA.Helena Jahodová Kozojedy 61, 331 41 Kralovice Licence MKČR: č.j.MK25587/2010

Popis díla

Schodiště tvoří 5 schodišťových stupňů, plus práh kostela. Schodiště je v rozích skosené. Spodní stupeň zabíhá zvolna do zvyšujícího se terénu směrem k jihu. Kamenné stupně jsou navrchu profilované s vrchní rovnou hranou, půlobloučkem ustupujícím dovnitř a jedním spodním plastickým páskem pod obloučkem. Schodiště je spárováno hrubozrnnou maltou, na severní straně jsou spáry širší. Schodiště není kramlované. Schodiště je zhotovené z trachytu.

Stav poškození díla

Schodiště je poškozené především zvětráváním povrchu trachytového kamene přirozenou korozí, a to odlupováním v tenkých vrstvách s povrchu. Stupně na severní straně jsou poškozenější. Na severní straně jsou více olámané hrany nástupnic. Některé vrchní stupně jsou mírně zprohýbané (na severní straně schodiště), avšak stabilita není poškozena. Povrch díla je výrazně poškozen stékající korozí kovového roštu na vrchním schodu, dále pak ze severní strany a na všech podstupnicích usazením biokoroze. Lokální ztmavlý povrch se vyskytuje především z důvodu zapuštění stékajících produktů z vrchního roštu. Spáry jsou vyžilé a jsou častokrát opravované a provizorně dolepované. Na druhém stupni odspodu je betonová plomba na nástupnici o rozměru 24 x 9 x 3 cm. Na severní straně schodiště je výrazně poškozený především 3. stupeň od spodu v délce 74 cm. Stupně jsou vysoké 15 cm, hloubka schodu je 38 cm + hloubka zapuštění pod další schod, kterou neznáme.

Záměr restaurování

Schodiště je kompaktní a stabilní jako celek. Je však především ze severní strany špatně pochozí vlivem rozpadlých a ulámaných hran schodů a dolepováním rozšiřujících spár v těchto poškozeních. Poškozený je mechanicky povrch nástupnic po celém povrchu vlivem odlupujících se ložných vrstev kamene, díky nimž vznikají ložiska degradujícího kamene uvnitř materiálu.

Dílo je vhodné kompletně očistit, sejmut v této situaci rozrušené a odlupují se vrstvičky povrchu nástupnic a vyplombovat lokálně některé stupně ze severní strany. Schodiště je nutné kompletně přespárovat.

Návrh postupu restaurování díla

Schodiště je potřeba očistit mechanickým přepemrlováním odlupujících se částí tak, aby byly srovnány přechody odloupených míst a puklic. Tyto partie nelze dotmelovat z důvodu velmi krátké trvanlivosti druhotných tmelů. Následně je vhodné povrch schodiště očistit regulovanou tlakovou vodou a desinfikovat povrch vodným roztokem peroxidu vodíku a následně vymýt čistou vodou. Je vhodné také využít chemické čištění pro odstranění četných korozivních produktů na povrchu schodiště, k čemuž je nezbytné použít slabě kyselých čistících past (Fassadenreiniger Paste, Remmers apod.). Doporučuju taktéž odstranit ze schodiště korozivní železný rošt, který by v budoucnu způsoboval opětovné znečištění a zapouštění koroze do kamene. Při čištění díla budou odsekány spáry a vyčištěny do hloubky. Následně navrhuji poškozený spodní a třetí stupeň od spodu na severní straně schodiště vyplombovat novou kamennou plombou profilovanou dle originálu a přisazenou k originálnímu kameni polyesterovým lepidlem pro kamenné spoje (Akemi MS76, Tenax apod.). Dále je vhodné vysadit kamennou plombu v místě současné betonové plomby na předním spodním stupni, na samotném vrchním prahu vstupu je vhodné vysadit profil, a to na pravé straně a částečně v levé polovině. Je potřeba připravit plombu trachytu o rozměru 75 x 40 x 15 cm s profilem vysokým 5 cm, obloučkem 2 cm a pásek asi 0,5 cm. Další plombu o rozměrech 9 x 22,5 x 3 cm a poté je vhodné připravit plombu širokou 14 x 40 x 10 cm včetně profilu.

Po doplnění kamenných plomb doporučuji spáry schodů a drobnější mechanické poškození na schodech vytmelit vápeno-cementovým tmelem na bázi portlandského bílého cementu (Aalborg) a hydraulického vápna (Vicat Prompt) s drtí trachytu a křemičitých písků, pigmentovaným ve hmotě dle originálního kamene. Po plastické retuši budou doplněná místa barevně vyretušována pro zmírnění barevných kontrastních přechodů nového kamene a nových tmelených doplňků lazurními vodnými roztoky akrylových retušovacích barev (Studio Lascaux). Závěrem restaurováním doporučuji povrch díla ošetřit hydrofobizačním siloxanovým nástřikem (Funcosil SNL, Remmers). Je nezbytné do budoucna počítat s obnovou nástřiku hydrofobizace v periodě 4 let (maximálně 5 let).

Dílo bude dokumentováno v průběhu prací, konzultováno se zástupci vlastníka díla a zástupci památkové péče. Bude vyhotovena restaurátorská zpráva ve dvou originálech, pro vlastníka díla (1x) a NPÚ-ÚOP v Ústí nad Labem (1x), PDF verze bude předána všem zúčastněným stranám.

Dne 18.9.2024 v Kozojedech

MgA. Helena Jahodová

Kozojedy 61, 331 41 Kralovice

Tel: + 420 604 633 807, E-mail: helena.jahodova@centrum.cz

IČO: 74152831, DIČ: CZ8259122190, Licence MKČR: č.j.MK25587/2010 Restaurování kulturních památek ve specializaci restaurování polychromovaných sochařských uměleckých děl ze dřeva, kamene, umělého kamene, sádry.

MgA. Helena Jahodová
Restaurování sochařských děl
Kozojedy 61, 331 41 Kralovice
E-mail: helena.jahodova@centrum.cz
Tel: + 420 604 633 807
IČO: 74152831, DIČ: CZ8259122190
Licence MKČR: č.j.MK25587/2010

Fotodokumentace

